

ΠΕΡΙΛΗΨΗ: Υπόλογοι ΕΛΚΕ – η εντολή πραγματοποίησης της δαπάνης από τον Επιστημονικώς Υπεύθυνο για την εκτέλεση των ερευνητικών και τεχνολογικών προγραμμάτων και έργων συνιστά προεχόντως άσκηση οικονομικής και χρηματικής διαχείρισης των κονδυλίων του Ειδικού Λογαριασμού, που τον καθιστά υπόλογο - Αρχή αμεροληψίας - πλήττεται όταν τα απαιτούμενα προσόντα και οι όροι συμμετοχής σε διαδικασία πρόσληψης καθορίζονται στη σχετική προκήρυξη από πρόσωπο που ακολούθως υποβάλλει υποψηφιότητα στη σχετική διαδικασία ως διαγωνιζόμενος. Περιορισμός καταλογισθέντος ποσού κατ' εφαρμογή του άρθρου 36 παρ. 3 του ν. 3484/2010.

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΤΜΗΜΑ IV

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του, στις 14 Φεβρουαρίου 2017, με την ακόλουθη σύνθεση: Αγγελική Μαυρουδή, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Τμήματος, Κωνσταντίνος Παραθύρας και Ασημίνα Σακελλαρίου, Σύμβουλοι, Αικατερίνη Σηλιοπούλου και Αγγελική Κέντρου (εισηγήτρια), Πάρεδροι, οι οποίες μετέχουν με συμβουλευτική ψήφο.

Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας: Παρέστη ο Αντεπίτροπος της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο Ιωάννης Κάρκαλης, ως νόμιμος αναπληρωτής του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας, ο οποίος είχε κώλυμα.

Γραμματέας: Ολυμπία Κωνσταντακοπούλου, υπάλληλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Για να δικάσει την από 15.7.2015 (Α.Β.Δ.../2015) έφεση του Γ... Π..., κατοίκου Χ... (οδός Ν... Β... ...), ο οποίος παραστάθηκε διά της πληρεξουσίας του δικηγόρου Π... Π... (Α.Μ. ΔΣΑ ...).

Κατά του Ελληνικού Δημοσίου, που εκπροσωπεί νόμιμα ο Υπουργός Οικονομικών, ο οποίος παραστάθηκε διά του Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους Νικολάου Καραγιώργη και

Κατά της .../2014 πράξης του Β' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Με την προσβαλλόμενη πράξη καταλογίστηκε, μεταξύ άλλων, ο εκκαλών, υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ) του Εθνικού Κέντρου Έρευνας... «...» (...), ως υπόλογος υπό την ιδιότητα του επιστημονικού υπεύθυνου του έργου του ΕΛΚΕ του Ε..., με το συνολικό ποσό των 36.199,98 ευρώ, αλληλεγγύως και εις ολόκληρον μέχρι του ποσού που βαρύνει έκαστο των λοιπών συγκαταλογιζομένων με αυτόν κατά περίπτωση, το οποίο φέρεται ότι αντιστοιχεί σε μέρος προκληθέντος ελλείμματος στη διαχείριση του ως άνω Ειδικού Λογαριασμού κατά τα έτη 2007-2009, ως εκ της μη σύννομης καταβολής αμοιβών στον Γ... Κ... καθώς και της αντίστοιχης αχρεώστητης απόδοσης παρακρατηθέντος φόρου (ποσών 30.115,96 ευρώ και 6.084,02 ευρώ, αντίστοιχα, για τον εκκαλούντα).

Το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία Εθνικό Κέντρο Έρευνας...«...», υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ) του οποίου διενεργήθηκε ο επίμαχος καταλογισμός και το οποίο εδρεύει στην ..., όπως νομίμως εκπροσωπείται, παραστάθηκε δια δηλώσεως, κατά το άρθρο 133 παρ. 2 του Κ.Δ.Δικ., της πληρεξουσίας δικηγόρου Κ... Λ... (ΑΜ/ΔΣΑ ...).

Κατά τη συζήτηση που ακολούθησε, το Δικαστήριο άκουσε:

Την πληρεξούσια δικηγόρο του εκκαλούντος, η οποία ζήτησε την παραδοχή της έφεσης.

Απόφαση 0743/2019

Τον εκπρόσωπο του Ελληνικού Δημοσίου, ο οποίος ζήτησε την απόρριψη της έφεσης.

Τον Αντεπίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, ο οποίος πρότεινε τη μερική παραδοχή της έφεσης.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση, το Δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη.

Αφού μελέτησε τη δικογραφία

Σκέφθηκε κατά το Νόμο και

Αποφάσισε τα ακόλουθα:

I. Με την κρινόμενη έφεση, όπως αναπτύσσεται με το από 13.2.2017 υπόμνημα, ζητείται η ακύρωση της .../2014 πράξης του Β΄ Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με την οποία καταλογίστηκε, μεταξύ άλλων, ο εκκαλόν υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας του Εθνικού Κέντρου Έρευνας... «...», ως υπόλογος υπό την ιδιότητα του επιστημονικού υπεύθυνου του έργου του ΕΛΚΕ του ως άνω Κέντρου, με το συνολικό ποσό των 36.199,98 ευρώ, εις ολόκληρον μέχρι του ποσού που βαρύνει έκαστο των λοιπών συγκαταλογιζομένων με αυτόν, κατά το μέρος ευθύνης εκάστου, το οποίο φέρεται ότι αντιστοιχεί σε μέρος προκληθέντος ελλείμματος στη διαχείριση του ως άνω Ειδικού Λογαριασμού κατά τα έτη 2007-2009, με την αιτιολογία ότι αφορά σε μη σύννομη καταβολή αμοιβών στον Γ... Κ... καθώς και στην αντίστοιχη αχρεώστητη απόδοση παρακρατηθέντος φόρου (ποσών 30.115,96 ευρώ και 6.084,02 ευρώ, αντίστοιχα, για τον εκκαλούντα). Η έφεση αυτή, για την οποία έχει καταβληθεί το προσήκον παράβολο (βλ. το Σειράς Θ΄ 0458342 Διπλότυπο Είσπραξης Τύπου Α΄ της Δ.Ο.Υ. Χ...), έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα και κατά τα λοιπά νομότυπα, παραδεκτώς δε στρέφεται κατά του «Εθνικού Κέντρου Έρευνας... (...) «...», το οποίο εκπροσωπείται στην παρούσα δίκη, σύμφωνα με το άρθρο 11 παρ. 2 του π.δ. 1225/1981 «Περί εκτελέσεως των περί Ελεγκτικού Συνεδρίου διατάξεων» (Α΄ 304), αφού ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας, ο οποίος έχει συσταθεί και λειτουργεί στο "Εθνικό Κέντρο Έρευνας...«...»" στερείται αυτοτελούς νομικής προσωπικότητας και συνεπώς, δεν νομιμοποιείται παθητικώς στην παρούσα δίκη, απορριπτομένου του περι του αντιθέτου ισχυρισμού που προβάλλεται από το ως άνω Κέντρο με το από 10.2.2017 υπόμνημά του (πρβλ. αποφ. Ολ. Ελ. Συν. 2679/2016, IV Τμ. 3760/2013, 1753, 10/2012). Επομένως είναι τυπικά δεκτή και πρέπει να εξεταστεί περαιτέρω ως προς την ουσιαστική της βασιμότητα.

II. Α. Από τις διατάξεις των άρθρων 1, 28, 38, 44, 46 και 53 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, ν. 4129/2013 (Α΄ 52) - βλ. και άρθρα 15, 17, 22, 25, 27 και 33 του π.δ/τος 774/1980 «Περί κωδικοποιήσεως εις ενιαίον κείμενον των περί Ελεγκτικού Συνεδρίου ισχυουσών διατάξεων υπό τον τίτλον Οργανισμός Ελεγκτικού Συνεδρίου» (Α΄189)- συνάγονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα: Δημόσιοι υπόλογοι είναι όλοι όσοι είναι εντεταλμένοι για την είσπραξη εσόδων ή την πληρωμή εξόδων του Δημοσίου ή των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.), όσοι, με οποιονδήποτε τρόπο, έστω και χωρίς νόμιμη εξουσιοδότηση (de facto υπόλογοι), διαχειρίζονται χρήματα, αξίες ή υλικά του Δημοσίου ή των ανωτέρω νομικών προσώπων καθώς και κάθε άλλο πρόσωπο, το οποίο θεωρείται δημόσιος υπόλογος ή υπόλογος ν.π.δ.δ. βάσει ειδικής διάταξης νόμου. Για τα διαπιστούμενα στη διαχείρισή του ελλείμματα, ο υπόλογος ευθύνεται καταρχήν για κάθε πταίσμα, η δε υπαιτιότητά του τεκμαίρεται, πλην μαχητώς, απαλλάσσεται δε μόνον εάν ο ίδιος επικαλεστεί και αποδείξει ότι ως προς τη δημιουργία του ελλείμματος δεν βαρύνεται ούτε με ελαφρά αμέλεια, η οποία συντρέχει όταν κατά την άσκηση των διαχειριστικών του καθηκόντων δεν επέδειξε την επιμέλεια του μέσου συνετού και ευσυνείδητου ανθρώπου του επαγγελματικού, επιστημονικού, κοινωνικού κύκλου στον οποίο ανήκει (Ολ. ΕΣ. 877, 2679/2016, 506/2011). Εξάλλου, ως διαχειριστικό έλλειμμα, όπως η έννοια αυτού έχει

Απόφαση 0743/2019

προσδιοριστεί νομοθετικώς, κατά το άρθρο 152 του ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης (...) δημόσιο λογιστικό (...)», (Α', 143) -βλ. και άρθρο 56 του προϋφιστάμενου ν. 2362/1995 (Α', 247)- και διαπλαστεί νομολογιακώς (βλ. Ολομ. Ελ. Συν. 534, 790/1991, 1912 και 1913/1992, 1053/1998), ορίζεται η διαπιστούμενη κατά τη νόμιμη διαδικασία επί έλαττον αδικαιολόγητη διαφορά μεταξύ της ποσότητας των χρημάτων που έπρεπε να υπάρχει σε μία δεδομένη στιγμή στη διαχείριση, σύμφωνα με τους τηρούμενους λογαριασμούς και τα υπάρχοντα νόμιμα διαχειριστικά στοιχεία και εκείνης που πράγματι υπάρχει. Στην έννοια του ελλείμματος εμπίπτει και η διενέργεια ανοικτών πληρωμών, δηλαδή πληρωμών που είτε δεν στηρίζονται σε πλήρη και νόμιμα δικαιολογητικά, είτε για την πραγματοποίησή τους δεν τηρήθηκαν οι νόμιμες διαδικασίες από μέρος του υπολόγου, είτε έγιναν αχρεωστήτως από υπαιτιότητα του υπολόγου καθώς και οποιαδήποτε άλλη κατάσταση διαχείρισης θεωρείται έλλειμμα από το νόμο.

B. Ο ν. 1514/1985 «Ανάπτυξη της επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας» (Α' 13) ορίζει στο άρθρο 25 ότι «1. Με προεδρικά διατάγματα (...) είναι δυνατόν: α) Να συνιστώνται, ενοποιούνται, χωρίζονται, μεταφέρονται (ολικά ή μερικά), μετατρέπονται και καταργούνται εθνικά ερευνητικά κέντρα, ανεξάρτητα ερευνητικά ινστιτούτα, ακαδημαϊκά ερευνητικά κέντρα και ινστιτούτα, ειδικά ερευνητικά κέντρα και ινστιτούτα, μεταπτυχιακά ινστιτούτα, κέντρα τεχνολογικής έρευνας και γενικά ερευνητικοί και τεχνολογικοί φορείς οποιασδήποτε φύσης και μορφής, να ρυθμίζονται οι μεταξύ τους σχέσεις ως και οι σχέσεις τους προς τα ΑΕΙ της χώρας, στα οποία οι ερευνητές επιτρέπεται να υπηρετούν ως ειδικοί επιστήμονες ή επισκέπτες καθηγητές, να προβλέπονται τα της δυνατότητας χορήγησης υποτροφιών, σε βάρος του προϋπολογισμού του ΥΠ.Ε.Τ., σε μεταπτυχιακούς φοιτητές. (...) β) Εκτός από όσα ορίζονται στο νόμο αυτόν για τα εθνικά κέντρα, ανεξάρτητα ινστιτούτα και ακαδημαϊκά κέντρα και ινστιτούτα, να καθορίζεται η φύση τους ως δημόσιας υπηρεσίας ή ν.π.δ.δ. ή ν.π.ι.δ., ο ειδικότερος σκοπός τους, τα όργανα διοίκησης αυτών, η διάρθρωση και οι αρμοδιότητες των υπηρεσιών αυτών, τα της άσκησης εποπτείας επ' αυτών, που μπορεί να περιλαμβάνει τον οικονομικό, διοικητικό και διαχειριστικό έλεγχο και ιδίως την έγκριση των προγραμμάτων, των προϋπολογισμών και απολογισμών, ως και τα της αποτίμησης των αποτελεσμάτων των ερευνητικών προγραμμάτων, με δυνατότητα ανάθεσης αυτής σε ειδικούς επιστήμονες ημεδαπούς ή αλλοδαπούς, που η αμοιβή τους καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Έρευνας και Τεχνολογίας. γ) Να συνιστώνται και διαβαθμίζονται οι αναγκαίες οργανικές θέσεις μόνιμου ή με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου προσωπικού να ρυθμίζονται τα θέματα κατάστασης, αποδοχών και πειθαρχίας γενικά του συνόλου του προσωπικού αυτού, τα θέματα ένταξης, μετάταξης και απόσπασης αυτού (...) δ) Να προβλέπονται οι πόροι και οι κάθε μορφής επιχορηγήσεις και να ρυθμίζεται η διάθεση, διαχείριση, δικαιολόγηση και οικονομικοί έλεγχοι των δαπανών, κατά παρέκκλιση των σχετικών γενικών και ειδικών διατάξεων. ε) (...) στ) Να προβλέπεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια σχετική με τα θέματα οργάνωσης και λειτουργίας των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων, τα οποία ρυθμίζονται παραπάνω. 2. Με αποφάσεις του Υπουργού Έρευνας και Τεχνολογίας εγκρίνονται οι εσωτερικοί κανονισμοί λειτουργίας των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων, που καταρτίζονται από τα όργανα διοίκησής τους και στους οποίους κανονισμούς προβλέπονται, πέρα από όσα ορίζονται ειδικά στις διατάξεις του παρόντος νόμου, και οι ειδικότερες αρμοδιότητες των οργάνων και τα καθήκοντα του κάθε φύσης προσωπικού τους, των μεταπτυχιακών φοιτητών υποτρόφων, του επιβλέποντος αυτούς ερευνητή (...) και γενικά κάθε λεπτομέρεια που κρίνεται αναγκαία για την εύρυθμη και αποδοτική λειτουργία τους (...)). Περαιτέρω, με το άρθρο ... του νόμου ... συνεστήθη, ως νομικό πρόσωπο

Απόφαση 0743/2019

δημοσίου δικαίου εποπτευόμενο από τον τότε Υπουργό Έρευνας και Τεχνολογίας, το Εθνικό Κέντρο Έρευνας...«...» (...), στο οποίο αναπτύσσεται έρευνα στους τομείς ... (βλ. και το άρθρο 3 του εκδοθέντος, κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου ... του ν. ..., π.δ/τος .../... «Οργανισμός του Εθνικού Κέντρου Έρευνας (...))», Α'...). Το νομικό αυτό πρόσωπο διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο, με Πρόεδρό του τον Διευθυντή του Κέντρου, το οποίο είναι, μεταξύ άλλων, αρμόδιο για τη διενέργεια των δαπανών του Εθνικού Κέντρου Έρευνας ... » (βλ. τα άρθρα 4 και 5 του π.δ/τος .../... και τα άρθρα 3 και 4 της εκδοθείσας, κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου ... του νόμου ..., .../ΦΟΡ/.../... απόφασης του Υπουργού Έρευνας και Τεχνολογίας «Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας Εθνικού Κέντρου Έρευνας.....», Β'...), υποδιαιρείται δε σε Ινστιτούτα κατά επιστημονικό τομέα, τα οποία αποτελούν υπηρεσιακές μονάδες του Κέντρου με λειτουργική αυτοτέλεια (βλ. τα άρθρα 10 του ν. 1514/1985 και 8 του Εσωτερικού Κανονισμού). Εξάλλου, στο άρθρο 6 παρ. 3 του ίδιου νόμου ορίζεται ότι «Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Έρευνας και Τεχνολογίας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να συνιστώνται ειδικοί λογαριασμοί για τη χρηματοδότηση ερευνητικών και τεχνολογικών προγραμμάτων και έργων, που εκτελούνται είτε από το Υπουργείο Έρευνας και Τεχνολογίας ή τους ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς (...) είτε στα πλαίσια συνεργασίας με ξένες χώρες ή με διεθνείς οργανισμούς (...). Με την ίδια υπουργική απόφαση μπορεί να ορίζεται ο σκοπός των ειδικών αυτών λογαριασμών, να προβλέπονται και άλλοι πόροι των λογαριασμών αυτών και να θεσπίζεται η δυνατότητα μεταφοράς στο επόμενο οικονομικό έτος του χρηματικού τους υπολοίπου εκτός των πιστώσεων του τακτικού προϋπολογισμού. Μπορούν επίσης να καθορίζονται τα όργανα διοίκησης και διαχείρισης, η διαδικασία διάθεσης και διαχείρισης και δικαιολόγησης των κονδυλίων, ο οικονομικός έλεγχος αυτών και κάθε άλλη αναγκαία σχετική λεπτομέρεια για τη λειτουργία των λογαριασμών αυτών». Κατ' εξουσιοδότηση της ανωτέρω διάταξης, εκδόθηκε η ισχύουσα κατά τον κρίσιμο χρόνο, ... κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Έρευνας και Τεχνολογίας «Σύσταση Ειδικών Λογαριασμών στο ΥΠ.Ε.Τ. και στους εποπτευόμενους από αυτό φορείς για την αξιοποίηση των κονδυλίων της έρευνας» (Β'...), με την οποία, όπως ισχύει μετά τις τροποποιήσεις της με τις .../... (Β'...), .../ (Β'...) και ...(ΦΟΡ).../... (Β'...) όμοιες, ορίστηκε ότι «Συνιστώνται στο Υπουργείο Έρευνας και Τεχνολογίας και σε καθέναν από τους εποπτευόμενους από αυτό ερευνητικούς φορείς: α) Εθνικό Κέντρο Έρευνας... (...) "...". β) (...) Ειδικοί Λογαριασμοί για την αξιοποίηση των κονδυλίων, που διατίθενται για ερευνητικές και τεχνολογικές δραστηριότητες. 1. Σκοπός: Σκοπός των ειδικών λογαριασμών είναι η διάθεση και διαχείριση κονδυλίων, που προέρχονται από οποιαδήποτε πηγή και προορίζονται για τη χρηματοδότηση των ερευνητικών και τεχνολογικών προγραμμάτων και έργων στα οποία αναφέρεται το άρθρο 6 παρ. 3 του Ν. 1514/85 (...) 2. Πόροι του Λογαριασμού. Πόροι του Λογαριασμού είναι: α) Κονδύλια από τον Προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων του ΥΠΕΤ, που διατίθενται είτε μέσω του Προγράμματος Ανάπτυξης Έρευνας και Τεχνολογίας (ΠΑΕΤ) είτε μέσω άλλης μελέτης που εντάσσεται στο ΠΔΕ για το σκοπό αυτό. β) Ειδικές εισφορές και χρηματοδοτήσεις από δημόσιες επιχειρήσεις, άλλους δημόσιους φορείς, ιδιωτικές επιχειρήσεις ή ιδιώτες, διεθνείς οργανισμούς και δωρεές κάθε είδους με πράξεις εν ζωή ή αιτία θανάτου. γ) Έσοδα ή δικαιώματα (...) και πρόσοδοι από περιουσιακά στοιχεία του λογαριασμού. δ) Κάθε είδους δάνεια. Οι φορείς που εισφέρουν στο Λογαριασμό έχουν τη δυνατότητα να προσδιορίσουν το είδος των δαπανών που θα καλυφθούν με τα κονδύλια που διαθέτουν και το χρόνο στον οποίο θα αναλωθούν τα κονδύλια. 3. Διοίκηση και διαχείριση του Ειδικού Λογαριασμού. Όργανο διοίκησης και διαχείρισης του λογαριασμού είναι η Γραμματεία του Λογαριασμού. Η Γραμματεία στελεγχώνεται

Απόφαση 0743/2019

ανάλογα με τις ανάγκες από μόνιμο ή επί συμβάσει προσωπικό που διατίθεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας. Με την ίδια απόφαση ορίζεται Προϊστάμενος της Γραμματείας μόνιμος ή επί συμβάσει υπάλληλος, πτυχιούχος Ανωτάτης Σχολής με εμπειρία σε διοικητικά και οικονομικά θέματα. Η Γραμματεία έχει τις παρακάτω αρμοδιότητες: α) Εισηγείται τη λήψη μέτρων για την εξασφάλιση πόρων του λογαριασμού. β) Παρακολουθεί τη λογιστική και διαχειριστική κίνηση του λογαριασμού (...) και προβαίνει στην πληρωμή των δαπανών μετά από εντολή του αρμοδίου οργάνου, όπως ορίζεται ειδικότερα παρακάτω. γ) Καταρτίζει ετήσιο οικονομικό απολογισμό κινήσεως του λογαριασμού και παρέχει κάθε αναγκαία ενημέρωση στους φορείς χρηματοδότησης του Λογαριασμού. Με απόφαση του Υπουργού Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας ή του Δ/ντή του Κέντρου μπορεί να ανατίθεται με σύμβαση έργου η λογιστική οργάνωση και τήρηση των βιβλίων του λογαριασμού σε έμπειρο λογιστή ή λογιστικό γραφείο. Με όμοια απόφαση επιχορηγείται ο Ειδικός Λογαριασμός από τα κονδύλια του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων με το απαιτούμενο ποσό για την αντιμετώπιση της σχετικής δαπάνης. 4. Διαδικασία διαθέσεως, διαχειρίσεως και δικαιολογήσεως των κονδυλίων του λογαριασμού. Τα έξοδα του λογαριασμού που προέρχονται από οποιαδήποτε από τις πηγές που αναφέρονται στην παρ. 2 της απόφασης αυτής κατατίθενται σε λογαριασμό Τράπεζας με τίτλο «Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας» και αναλαμβάνονται και διατίθενται με ειδικές εντολές του προϊσταμένου της Γραμματείας. Α. Δαπάνες Ερευνητικών και Τεχνολογικών Προγραμμάτων και Έργων. Η πραγματοποίηση και δικαιολόγηση των δαπανών που είναι απαραίτητες για την εκτέλεση των ερευνητικών και τεχνολογικών προγραμμάτων και έργων, που χρηματοδοτούνται από το λογαριασμό ενεργείται χωρίς καμιά αναφορά ή περιορισμό από τις διατάξεις του Δημόσιου Λογιστικού, που διέπουν τη διάθεση, κατανομή και ανάλωση των πιστώσεων του Υπουργείου Έρευνας και Τεχνολογίας ή του ερευνητικού φορέα για τον οποίο έχει συσταθεί ο λογαριασμός. Η πραγματοποίηση κάθε δαπάνης απαιτεί εντολή από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο του έργου και πρόβλεψή της στον προϋπολογισμό του έργου. Ειδικότερα οι διάφορες κατηγορίες δαπανών θα πραγματοποιούνται σύμφωνα με τα ακόλουθα: α) Απασχόληση προσωπικού «Πρόσθετο επιστημονικό και τεχνικό προσωπικό, που απαιτείται για την εκτέλεση κάθε συγκεκριμένου ερευνητικού έργου που έχει εγκριθεί από το Δ.Σ. του κάθε φορέα και δεν είναι μέλος του προσωπικού του φορέα, προσλαμβάνεται με σύμβαση ανάθεσης έργου ή εργασίας ορισμένου χρόνου, την οποία υπογράφει ο επιστημονικός υπεύθυνος του έργου, μετά από έγκριση του Δ.Σ. του φορέα. (...)».

Γ. Κατά την έννοια των παρατεθεισών διατάξεων, ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας του Εθνικού Κέντρου Έρευνας... - ο οποίος, σημειωτέον, δεν καταργήθηκε με το ν. 3697/2008 (Α' 194), ως εκ της υπαγωγής του στην εξαίρεση του άρθρου 3 παρ. 1(β) του νόμου αυτού (βλ. και την παράγραφο ... της ... απόφασης του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, Β'...) - δεν παύει, παρά τη διαχειριστική του αυτοτέλεια από το ως άνω Κέντρο, να αποτελεί χρηματική διαχείριση νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, καθόσον, πέραν των εσόδων που τυχόν εισπράττει από παροχή υπηρεσιών προς τρίτους ή εν γένει ιδιωτικές επιχειρήσεις, σε κάθε περίπτωση χρηματοδοτείται και με δημόσιο χρήμα και ειδικότερα με κονδύλια από τον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων και με χρηματοδοτήσεις από δημόσιες επιχειρήσεις και εν γένει δημόσιους φορείς (βλ. 287-288, 746-750/2017 Ολ.ΕΣ.). Κατά συνέπεια, τα διαχειριζόμενα τα κονδύλια του Λογαριασμού αυτού όργανα ευθύνονται ως υπόλογοι για τα μη νομίμως εκταμειωθέντα από αυτούς ποσά, ειδικότερα δε την ιδιότητα και τις ευθύνες του υπολόγου του Ειδικού Λογαριασμού του Εθνικού Κέντρου Έρευνας... φέρει και ο Επιστημονικός Υπεύθυνος του έργου, κατ' εντολήν του οποίου

Απόφαση 0743/2019

πραγματοποιείται σε βάρος του ως άνω Λογαριασμού κάθε δαπάνη απαραίτητη για την εκτέλεση των ερευνητικών και τεχνολογικών προγραμμάτων και έργων που χρηματοδοτούνται από τον Λογαριασμό, καθόσον η εντολή πραγματοποίησης της δαπάνης συνιστά προεχόντως άσκηση οικονομικής και χρηματικής διαχείρισης των κονδυλίων του Ειδικού Λογαριασμού (πρβλ. Ολ. ΕΣ. 287, 746-750/2017, βλ. IV Τμ. 3759, 3760/2013, 1753/2012).

Δ. Εξάλλου, στο άρθρο 4 παρ. 1 του ν. 2919/2001 «Σύνδεση έρευνας και τεχνολογίας με την παραγωγή και άλλες διατάξεις» (Α'128) ορίζεται ότι «Για τη στελέχωση των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων που εποπτεύονται από τη Γ.Γ.Ε.Τ. (...) με προσωπικό, είτε με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου είτε με σύμβαση που θα διαρκεί όσο απαιτείται για την εκτέλεση του προγράμματος ή έργου για το οποίο γίνεται η πρόσληψη, και τον καθορισμό των αποδοχών του προσωπικού αυτού, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του δεύτερου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου έβδομου του ν. 1955/1991 (112 Α') και το άρθρο 5 παρ. 12 του ν. 2229/1994 (38 Α'), όπως συμπληρώθηκε με το δεύτερο άρθρο παρ. 2 του ν. 2261/1994. Ο ανώτατος αριθμός των προσώπων που μπορεί να προσληφθούν, καθώς και η νομική μορφή της απασχόλησής τους καθορίζεται με αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου των πιο πάνω φορέων και εταιριών, αφού ληφθούν υπόψη οι δυνατότητες του προϋπολογισμού και οι εισροές από πηγές, εκτός των τακτικών επιχορηγήσεων», στο δε άρθρο έβδομο παρ. 3, εδάφιο δεύτερο, του ν. 1955/1991 «Ίδρυση Εταιρείας με την επωνυμία «ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Ανώνυμος Εταιρεία» και ρύθμιση συναφών θεμάτων» (Α'112) ορίζεται ότι «(...) Όλες οι προσλήψεις και αναθέσεις γίνονται με αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου της Εταιρείας και υπογραφή σχετικών συμβάσεων, κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη σχετική διάταξη (...) ή από άλλες σχετικές γενικές ή ειδικές διατάξεις. (...)». Τέλος, στο άρθρο 5 παρ. 12 του ν. 2229/1994 «Τροποποίηση και συμπλήρωση του ν. 1418/1984 και άλλες διατάξεις» (Α'38), όπως συμπληρώθηκε με το δεύτερο άρθρο παρ. 2 του ν. 2261/1994 (Α'205), ορίζεται ότι «Η στελέχωση των εταιριών γίνεται με προσωπικό που προσλαμβάνεται (...), είτε με σύμβαση που θα διαρκεί όσο απαιτείται για την εκτέλεση του έργου για το οποίο γίνεται η πρόσληψη. Για την πρόσληψη του προσωπικού αυτού και τον καθορισμό των αποδοχών του, (...) εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του δεύτερου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου έβδομου και της παρ. 2 του άρθρου έκτου του ν. 1955/1991 (Α'112) αντίστοιχα».

Ε. Από το συνδυασμό των προεκτεθεισών διατάξεων του άρθρου 4 παρ. 1 του ν. 2919/2001 καθώς και της .../... κοινής υπουργικής απόφασης, συνάγεται ότι στο Εθνικό Κέντρο Έρευνας... για όλες τις προσλήψεις και αναθέσεις έργου απαιτείται απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου αυτού (βλ. και Πρακτικά της ...ης Συνεδρίασης της ...ης.4.2005 του Δ.Σ. του Εθνικού Κέντρου Έρευνας... -θέμα 28- με τα οποία αποφασίστηκε ότι οποιαδήποτε πρόσληψη που θα γίνεται στο Κέντρο πρέπει να εγκρίνεται και να επικυρώνεται από το Δ.Σ. αυτού). Περαιτέρω, το Δ.Σ. του Εθνικού Κέντρου Έρευνας..., στην ...η Συνεδρίασή του την 1η.11.2002, ενόψει και της .../2001 απόφασης της Μείζονος Ολομέλειας του Ανωτάτου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.), σύμφωνα με την οποία η επιλογή του αναγκαίου προσωπικού για τη στελέχωση των ερευνητικών φορέων έχει εξαιρεθεί της αρμοδιότητας του Α.Σ.Ε.Π., ως υπαγόμενη στη διοίκησή τους, αποφάσισε ότι, σύμφωνα και με το νόμο 2919/2001, για την τήρηση της διαδικασίας πρόσληψης προσωπικού για τις ανάγκες προγραμμάτων (προκήρυξη, επιλογή και συμβάσεις), υπεύθυνη ορίζεται η Γραμματεία του Ειδικού Λογαριασμού καθώς και ο Επιστημονικός Υπεύθυνος του Προγράμματος. Το ως άνω προσωπικό θα υπογράφει τις οικείες συμβάσεις με τη Γ.Ε.Λ. ή τη Διεύθυνση Διοικητικού, η αμοιβή του θα καθορίζεται ανάλογα με τα προσόντα του και το

Απόφαση 0743/2019

μισθολόγιο του μόνιμου προσωπικού, η δε διάρκεια των ως άνω συμβάσεων θα είναι κατά ανώτατο όριο δωδεκάμηνη, με δυνατότητα ανανέωσης.

ΣΤ. Εξάλλου, ο Κώδικας Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2683/1999 (Α', 19) όπως ίσχυε κατά το κρίσιμο χρονικό διάστημα και πριν από την τροποποίησή του με το ν. 3528/2007 (Α' 26/9.2.2007), όριζε, στο άρθρο 2, ότι «1. Στις διατάξεις του παρόντος Κώδικα υπάγονται οι πολιτικοί διοικητικοί υπάλληλοι του κράτους και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου» και στο άρθρο 36 ότι «Ο υπάλληλος δεν επιτρέπεται είτε ατομικώς είτε ως μέλος συλλογικού οργάνου να αναλαμβάνει την επίλυση ζητήματος ή να συμπράττει στην έκδοση πράξεων, εάν ο ίδιος ή σύζυγός του ή συγγενής του εξ αίματος ή εξ αγχιστείας έως και τον τρίτο βαθμό ή πρόσωπο με το οποίο τελεί σε σχέση ιδιαίτερης φιλίας ή έχθρας έχει πρόδηλο συμφέρον στην έκβαση της υπόθεσης. 2. Η παράβαση της διάταξης της προηγούμενης παραγράφου αποτελεί λόγο ακυρώσεως της σχετικής διοικητικής πράξης. 3. (...)». Άλλωστε και ο κυρωθείς με το άρθρο πρώτο του ν. 2690/1999 (Α' 45), «Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας (...)», οι διατάξεις του οποίου εφαρμόζονται, σύμφωνα με το άρθρο 1 αυτού, όπως αυτό ισχύει μετά την τροποποίησή του με το άρθρο 7 παρ. 1 του ν. 4325/2015 (Α' 47) στο Δημόσιο, στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και στα άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, εκτός αν άλλως ορίζεται σε επιμέρους διατάξεις, ορίζει στο άρθρο 7 ότι «1. Τα διοικητικά όργανα, μονομελή ή συλλογικά, πρέπει να παρέχουν εγγυήσεις αμερόληπτης κρίσης κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους. 2. Τα μονομελή όργανα, καθώς και τα μέλη των συλλογικών οργάνων, οφείλουν να απέχουν από κάθε ενέργεια ή διαδικασία, που συνιστά συμμετοχή σε λήψη απόφασης ή διατύπωση γνώμης ή πρότασης εφόσον: α) η ικανοποίηση προσωπικού συμφέροντός τους συνδέεται με την έκβαση της υπόθεσης (...)».

Ζ. Από τις ανωτέρω διατάξεις, οι οποίες αποδίδουν σχετική γενική αρχή του διοικητικού δικαίου, απορρέουσα από τη συνταγματική αρχή του κράτους δικαίου, της διαφάνειας, της αξιοκρατίας και της ισότητας, σε συνδυασμό ερμηνευόμενες, συνάγεται μεταξύ άλλων, ότι τα όργανα της Διοικήσεως είτε ενεργούν ατομικώς είτε ως μέλη συλλογικού οργάνου, οφείλουν, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, να παρέχουν εγγυήσεις αμερόληπτης κρίσης, ώστε να δημιουργείται στους πολίτες πεποίθηση για το αδιάβλητο των πράξεων που εκδίδονται από αυτά. Τέτοια δε περίπτωση δεν συντρέχει, όταν συμμετέχει με ενέργειά του, σε ορισμένη διοικητική διαδικασία, πρόσωπο/υπάλληλος, ο οποίος αντλεί προσωπικό συμφέρον από την έκβαση της διαδικασίας αυτής. Επομένως, άσχετα από την ύπαρξη διάταξης που να προβλέπει για ειδικούς λόγους την εξαίρεση του συγκεκριμένου μέλους του διοικητικού οργάνου, όταν στο πλαίσιο διαδικασίας επιλογής για την κάλυψη θέσης σε δημόσιο φορέα, τα απαιτούμενα προσόντα και οι όροι συμμετοχής σε αυτήν καθορίζονται στη σχετική προκήρυξη από πρόσωπο/υπάλληλο, που ακολούθως υποβάλλει υποψηφιότητα στη σχετική διαδικασία ως διαγωνιζόμενος και τελικώς μάλιστα επιλέγεται μεταξύ των λοιπών υποψηφίων, η ενέργεια του εν λόγω υπαλλήλου (σύνταξη της προκήρυξης), που έγινε παρά το γεγονός ότι ο ίδιος από τη διαδικασία αυτή αντλεί προσωπικό συμφέρον στη σχετική διαδικασία, πάσχει, με συνέπεια την ακυρότητα της σχετικής διοικητικής πράξης, καθώς δημιουργεί αντικειμενικώς εύλογη υπόνοια μεροληψίας αυτού κατά την έκδοσή της (πρβλ. ΣτΕ 1568/2016, 3237/2015, 2007/2013, 3757/2007, 2840/2004). Τα παραπάνω ισχύουν, έστω και αν δεν αποδεικνύεται ότι η πράξη αυτή υπήρξε πράγματι μεροληπτική (βλ. ΣτΕ 1568/2016), καθόσον ο νομοθέτης του ν. 2683/1999 αρκείται στο δημιουργούμενο διά της ανάμειξης του υπαλλήλου τεκμήριο επηρεασμού των διοικητικών οργάνων.

Απόφαση 0743/2019

Η. Στο άρθρο 36 του ν. 3848/2010 «Αναβάθμιση του ρόλου του Εκπαιδευτικού-Καθιέρωση κανόνων αξιολόγησης και αξιοκρατίας στην εκπαίδευση και λοιπές διατάξεις» (Α, 71) -βλ. και άρθρο 81 του ν. 4129/2013- ορίζεται ότι 1. (...). 3. «Το Ελεγκτικό Συνέδριο, κατά την εκδίκαση του ένδικου μέσου της έφεσης ενώπιον των Τμημάτων του (...) σε υποθέσεις από καταλογιστικές πράξεις, που εκδόθηκαν από οποιαδήποτε αιτία σε βάρος των μελών των Επιτροπών Διαχείρισης των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας των Α.Ε.Ι. και των ερευνητικών κέντρων αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, σε βάρος Επιστημονικών Υπευθύνων έργων που διαχειρίζονται οι Ε.Λ.Κ.Ε. ή σε βάρος υπαλλήλων της οικονομικής διαχείρισης τούτων, από μονομελή ή συλλογικά όργανα της Διοίκησης ή από όργανα του Ελεγκτικού Συνεδρίου, μπορεί αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αίτηση του βαρυνόμενου με τον καταλογισμό, που υποβάλλεται με το δικόγραφο του ένδικου μέσου ή των πρόσθετων λόγων αυτού, να μειώσει το ποσό του καταλογισμού ως το ένα δέκατο του καταλογισθέντος ποσού, καθώς και να απαλλάξει τον υπαίτιο από τις προσαυξήσεις ή τόκους επί του καταλογισθέντος κεφαλαίου αν υφίσταται ελαφρά αμέλεια αυτού. Για την πιο πάνω μείωση ή απαλλαγή το Δικαστήριο συνεκτιμά το βαθμό της υπαιτιότητας του καταλογισθέντος, την προσωπική και οικογενειακή οικονομική του κατάσταση, τη βαρύτητα της δημοσιονομικής παράβασης, τις συνθήκες τέλεσής της και το επελθόν από αυτήν αποτέλεσμα. Το Δικαστήριο μπορεί να απαλλάξει, επίσης, τον καταλογισθέντα από το συνολικό ποσό του καταλογισμού, αν κρίνει ότι συνέτρεχε στο πρόσωπο του καταλογισθέντος συγγνωστή πλάνη για το δημιουργηθέν έλλειμμα. Εξαιρούνται των ρυθμίσεων της παρούσας καταλογιστικές πράξεις οι οποίες αφορούν έξοδα παράστασης αιρετών οργάνων Α.Ε.Ι. ή κατάχρηση δημοσίου χρήματος προς ίδιον όφελος». Με την ανωτέρω διάταξη (η οποία τυγχάνει και εν προκειμένω εφαρμογής, αφού με το άρθρο 8 του π.δ/τος 189/2009, Α' 221, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του π.δ/τος 24/2010, Α' 56/15.4.2010, η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας, υπό την εποπτεία της οποίας τελεί το Ε...«Δ...», έχει πλέον μεταφερθεί στο προαναφερόμενο Υπουργείο), πραγματώνεται από τον κοινό νομοθέτη η συνταγματική αρχή της αναλογικότητας, υπό την έννοια ότι το ύψος της επιβαλλόμενης κύρωσης (καταλογισμού) δεν συνδέεται κατά τρόπο άκαμπτο με το ύψος του διαπιστωθέντος ελλείμματος, το οποίο ενδέχεται να είναι ιδιαίτερα υψηλό ακόμη και στην περίπτωση που η απόκλιση από τη νομιμότητα είναι χαμηλής απαξίας ή οι πράξεις και παραλείψεις των καταλογισθέντων οφείλονται σε ελαφρά αμέλεια αυτών, ενώ συνεκτιμώνται και άλλες συντρέχουσες στην κάθε ειδικότερη περίπτωση προϋποθέσεις. Ως εκ τούτου, η ως άνω μείωση ή η απαλλαγή ενεργείται κατά συνεκτίμηση του βαθμού υπαιτιότητας του καταλογισθέντος, της βαρύτητας της δημοσιονομικής παράβασης, των συνθηκών υπό τις οποίες τελέστηκε και του επελθόντος αποτελέσματος, καθώς και της προσωπικής και οικογενειακής οικονομικής του κατάστασης. Παρέχεται, ακόμη, η ευχέρεια στο δικαστήριο να απαλλάξει τον καταλογισθέντα από το συνολικό ποσό του καταλογισμού, εάν κρίνει ότι στο πρόσωπό του συνέτρεχε συγγνωστή πλάνη ως προς την πρόκληση του ελλείμματος (βλ. ΕΣ. Ολ. 1393/2018, 890/2016).

ΙΙΙ. Α. Στην κρινόμενη υπόθεση, από το σύνολο των στοιχείων του φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα: Με την ληφθείσα, κατά την ...¹ Συν/15.11.2006, απόφαση του Δ.Σ. του Εθνικού Κέντρου Έρευνας... (Θέμα 15) εγκρίθηκε η εκδήλωση ενδιαφέροντος για την κάλυψη μιας θέσης Π.Ε. Διοικητικού - Οικονομικού στο Κέντρο Διακίνησης ... για ένα έτος, στο πλαίσιο υλοποίησης του έργου με κωδικό ..., με επιστημονικό υπεύθυνο τον Διευθυντή του Εθνικού Κέντρου Έρευνας..., την οποία και συνέταξε ο τότε Προϊστάμενος της Γραμματείας του Ειδικού Λογαριασμού του Κέντρου και Διευθυντής Διοικητικού του Εθνικού Κέντρου Έρευνας..., Γ... Κ... Η

Απόφαση 0743/2019

σχετική πρόσκληση δημοσιεύθηκε στις 18.11.2006 στις εφημερίδες «...» και «...» και προέβλεπε δεκαήμερη προθεσμία υποβολής αιτήσεων για την κάλυψη μιας θέσης επιχειρησιακού υπευθύνου, με σύμβαση μίσθωσης ανεξαρτήτων υπηρεσιών ορισμένου χρόνου, διάρκειας τριών ετών, με ετήσιες ανανεώσιμες συμβάσεις. Υποβλήθηκαν τρεις αιτήσεις υποψηφίων και συγκεκριμένα, η από 30.11.2006 αίτηση - υπεύθυνη δήλωση του Γ... Κ..., έως τότε επιχειρησιακού υπευθύνου του Κέντρου Διακίνησης (βλ. απόσπασμα Πρακτικών ...ης Συν. Δ.Σ./7.1.2003, θέμα 19 και ...ης Συν.Δ.Σ./20.10.2005), ο οποίος επρόκειτο να αποχωρήσει από την υπηρεσία στις 31.12.2006, με αυτοδίκαιη απόλυση λόγω συμπλήρωσης τριακονταπενταετίας και ορίου ηλικίας (βλ. την από 30.11.2006 αίτηση - υπεύθυνη δήλωση αυτού και την 110/.../.../2.10.2006 απόφαση του Διευθυντού του Εθνικού Κέντρου Έρευνας... και Προέδρου Δ.Σ.), η παραληφθείσα από το Εθνικό Κέντρο Έρευνας ... στις 29.11.2006 αίτηση του Α... Δ...και η αποσταλείσα στις 29.11.2006 με συστημένη ταχυδρομική επιστολή και παραληφθείσα από το Κέντρο στις 5.12.2006, αίτηση της Μ... Π...Με το από 12.12.2006 πρακτικό της συγκροτηθείσας με την Α.Π. 110/.../.../24.11.2006 απόφαση του Διευθυντή του Εθνικού Κέντρου Έρευνας ..., τριμελούς επιτροπής επιλογής των υποψηφίων, της οποίας μέλος ήταν και ο εκκαλών, προτάθηκε ο Γ... Κ... για την κάλυψη της ως άνω θέσης, με την αιτιολογία ότι «(...) είναι πτυχιούχος Οικονομικού Πανεπιστημίου με μεταπτυχιακό στη Διοίκηση Επιχειρήσεων. Έχει αποδεδειγμένη εμπειρία σε θέματα Διοικητικής και Οικονομικής φύσεως, καθώς και σε θέματα διακίνησης και μεταφοράς ... και γενικών επικίνδυνων προϊόντων. Συνδυάζει τη γνώση, τη στρατηγική και την πολιτική στο χώρο των logistics με αυτή του marketing και του management. Καλύπτει πλήρως τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα της προκηρυχθείσας θέσης (...)». Στις 29.12.2006 υπεγράφη η 015/9/.../...06 «σύμβαση μίσθωσης ανεξάρτητων υπηρεσιών ορισμένου χρόνου για την υποστήριξη ερευνητικών προγραμμάτων», μεταξύ του Διευθυντή του Εθνικού Κέντρου Έρευνας... και Προέδρου του Δ.Σ. Δ... Ν... και του Γ... Κ..., με διάρκεια ισχύος τριών ετών, ανανεούμενη μέχρι το πέρας της τριετίας, έναντι αμοιβής 35.000 ευρώ, για το πρώτο έτος (1.1.2007 έως 31.12.2007) αναπροσαρμοζόμενης ανά έτος πέραν του πρώτου (βλ. παρ. 2, 3 και 8 της σύμβασης). Εξάλλου, κατόπιν ελέγχου διενεργηθέντος από τον Επιθεωρητή-Ελεγκτή του Σώματος Επιθεωρητών-Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης, Α... Π... σχετικά με την ανωτέρω διαδικασία, ο προαναφερόμενος επιθεωρητής, με την .../Α/22.1.2010 έκθεση, κατέληξε στις εξής διαπιστώσεις: α) κατά παράβαση της απόφασης του Δ.Σ. του Κέντρου για την κάλυψη μιας θέσης Π.Ε. Διοικητικού - Οικονομικού στο Κέντρο Διακίνησης ... για ένα (1) έτος, η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος που συντάχθηκε από τον Γ. Κ..., ανέφερε ότι η κάλυψη της σχετικής θέσης αφορούσε σε τρία (3) έτη, β) η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος συντάχθηκε κατά παράβαση του άρθρου 36 του Υπαλληλικού Κώδικα, διότι ο συντάκτης αυτής ήταν ταυτόχρονα και υποψήφιος για την κάλυψη της επίμαχης θέσης, γ) ο Διευθυντής του Εθνικού Κέντρου Έρευνας...και Πρόεδρος του Δ.Σ. υπέγραψε την από 29.12.2006 σύμβαση με τον Γ. Κ..., διάρκειας τριών ετών, με ετήσιες ανανεώσιμες συμβάσεις, κατά παράβαση της ως άνω απόφασης του Δ.Σ., δ) η Επιτροπή Αξιολόγησης των υποψηφίων δεν αιτιολόγησε την έγκριση της υποψηφιότητας του Γ... Κ..., παρότι η αίτησή του ήταν εκπρόθεσμη (όπως γίνεται δεκτό και στο 010/1/.../18.6.2009 έγγραφο του Διευθυντού του Εθνικού Κέντρου Έρευνας... και Προέδρου του Δ.Σ. αυτού, Δ. Ν..., σε απάντηση γενομένης καταγγελίας προς τον διενεργήσαντα τον έλεγχο επιθεωρητή). Κατόπιν αυτών, συντάχθηκε από τη ...η Υπηρεσία Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου το .../2010 Φύλλο Μεταβολών και Ελλείψεων, με ταυτόσημες παρατηρήσεις με τις προεκτεθείσες στην ανωτέρω έκθεση του Επιθεωρητή Α... Π..., με το οποίο κλήθηκε ο Γ... Κ... να επιστρέψει το ποσό των

Απόφαση 0743/2019

50.000 ευρώ, που εισέπραξε ως αμοιβή σε εκτέλεση της προαναφερθείσας σύμβασης μίσθωσης ανεξάρτητων υπηρεσιών ορισμένου χρόνου. Το ως άνω Φ.Μ.Ε. δεν εκτελέστηκε και η υπόθεση εισήχθη ενώπιον του Β' Κλιμακίου, το οποίο με τα Πρακτικά της 2ης Συνεδρίασης της ...1.2012 (θέμα Δ') ανέβαλε την έκδοση οριστικής πράξης προκειμένου να συμπληρωθούν τα στοιχεία του φακέλου. Από τα προσκομισθέντα, σε εκτέλεση των ανωτέρω Πρακτικών, συμπληρωματικά στοιχεία προέκυψε ότι με τα 1588/2007, 1589/2007, 1590/2007, 1937/2007, 2547/2007, 2926/2007, 3357/2007, 1306/2008, 1307/2008, 1327/2008, 1744/2008, 2558/2008, 3038/2008, 3676/2008, 759/2009, 775/2009, 1168/2009, 1359/2009 και 2569/2009 χρηματικά εντάλματα πληρωμής της Γ.Ε.Α. (ποσού 2.412,6 / 2.412,6 / 2.412,6 / 7.237,81 / 10.815,13 / 7.237,81 / 4.825,21 / 2.495,8 / 2.495,8 / 2.579,03 / 7.487,4 / 7.487,4 / 4.991,6 / 5.033,18 / 4.991,6 / 2.495,8 / 2.929,73 / 2.929,73 και 2.278,53 ευρώ αντιστοίχως και συνολικά ποσού 85.549,36 ευρώ), τα οποία βάρυναν πιστώσεις του Ειδικού Λογαριασμού του Εθνικού Κέντρου Έρευνας... (βλ. το .../2012-.../6.6.2012 έγγραφο του Διευθυντή και Προέδρου του Δ.Σ. του Εθνικού Κέντρου Έρευνας...), καταβλήθηκε το συνολικό ποσό των 85.549,36 ευρώ στον ως άνω πρώην μόνιμο υπάλληλο και Προϊστάμενο της Γ.Ε.Α. Γ. Κ..., σε εκτέλεση της προαναφερθείσας σύμβασης μίσθωσης ανεξάρτητων υπηρεσιών ορισμένου χρόνου. Επιπροσθέτως, προέκυψε ότι, παρόλο που σε κάθε ένα από τα προαναφερθέντα Χ.Ε. υπολογίστηκε παρακράτηση φόρου εισοδήματος 20%, εντούτοις τα Χ.Ε. εκδόθηκαν επί του καθαρού ποσού, ενώ συνολικό ποσό 17.282,68 ευρώ παρακρατηθέντος φόρου που αντιστοιχεί στα ανωτέρω Χ.Ε. (συγκεκριμένα ποσό 487,39 / 487,39 / 487,39 / 1.462,18 / 2.184,87 / 1.462,18 / 974,79 / 504,2 / 504,2 / 521,02 / 1.512,61 / 1.512,61 / 1.008,4 / 1.016,8 / 1.008,4 / 504,2 / 591,87 / 591,87 και 460,31 ευρώ κατ' αντιστοιχία προς τα 1588/2007, 1589/2007, 1590/2007, 1937/2007, 2547/2007, 2926/2007, 3357/2007, 1306/2008, 1307/2008, 1327/2008, 1744/2008, 2558/2008, 3038/2008, 3676/2008, 759/2009, 775/2009, 1168/2009, 1359/2009 και 2569/2009 χρηματικά εντάλματα πληρωμής), αποδόθηκε στο Δημόσιο, όπως προκύπτει από τα 10679/17.7.2007, 13049/20.9.2007, 15499/16.11.2007, 886/17.1.2008, 10457/18.7.2008, 15118/20.11.2008, 1090/20.1.2009, 7646/15.5.2009, 9865/9.7.2009 και 14716/20.11.2009 διπλότυπα εισπραχής της Δ.Ο.Υ. ... (βλ. και σχετική 015/2013-2879/8.4.2013 βεβαίωση του Προϊσταμένου της Γ.Ε.Α.). Ακολούθως, συντάχθηκε από την ...η Υπηρεσία Επιτρόπου στο Ελεγκτικό Συνέδριο, το .../2013 Φ.Μ.Ε. το οποίο κοινοποιήθηκε στα αναφερόμενα σε αυτό πρόσωπα, πλην, όμως, δεν εκτελέστηκε. Σύμφωνα με αυτό, οι προεκτεθείσες δαπάνες παρίστανται μη νόμιμες, το μεν διότι η επίμαχη ως άνω σύμβαση διάρκειας τριών ετών συνήφθη κατά παράβαση των Πρακτικών της .../15.11.2006 Συνεδρ. του Δ.Σ. του Ε... (όπου εγκρίθηκε η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για σύναψη σύμβασης ετήσιας διάρκειας), το δε διότι ο Γ... Κ..., πέραν του εκπροθέσμου της αίτησής του, κατά παράβαση της αρχής της αμεροληψίας που καθιερώνει η διάταξη του άρθρου 36 του ισχύοντος κατά τον κρίσιμο χρόνο Υπαλληλικού Κώδικα, συμμετείχε στη διαδικασία πρόσληψης με τη διττή ιδιότητα του Προϊσταμένου της Γραμματείας του Ειδικού Λογαριασμού (κατά την σύνταξη και ανακοίνωση της πρόσκλησης ενδιαφέροντος) και του υποψηφίου για την κάλυψη της θέσης (κατά την υποβολή αίτησης συμμετοχής και τελικώς, ανάθεσης των επίμαχων υπηρεσιών σε αυτόν με υπογραφή της ως άνω σύμβασης). Κατόπιν αυτών, το Κλιμάκιο έκρινε με την προσβαλλομένη ότι η εκπρόθεσμη υποβολή της αίτησης από τον Γ... Κ... δεν επηρεάζει τη νομιμότητα της επίμαχης δαπάνης μισθοδοσίας των ανεξάρτητων υπηρεσιών αυτού ως επιχειρησιακού υπευθύνου του Κέντρου Διακίνησης ..., το μεν διότι συνολικά οι αιτήσεις των τριών υποψηφίων για την εν λόγω θέση ήταν εκπρόθεσμες, η δε από 16.11.2006 πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος δεν έθεσε επί ποινή απαραδέκτου

Απόφαση 0743/2019

την υποβολή υποψηφιοτήτων εντός 10μερης προθεσμίας από τη δημοσίευση της πρόσκλησης, ενώ η οικεία Επιτροπή Αξιολόγησης, παρέχοντας άτυπη παράταση της προθεσμίας, έκανε δεκτές και τις τρεις εκπρόθεσμες αιτήσεις για την επίμαχη θέση. Επιπλέον, κρίθηκε ότι η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για σύναψη σύμβασης τριετούς διάρκειας μέσω επιμέρους ετήσιων ανανεώσιμων συμβάσεων, συνάδει με τη διάταξη του άρθρου 4 παρ. 1 του ν. 2919/2001, σύμφωνα με την οποία οι συμβάσεις για τη στελέχωση φορέων, όπως το Εθνικό Κέντρο Έρευνας..., διαρκούν όσο απαιτείται για την εκτέλεση του προγράμματος-έργου (εν προκειμένω, το επίμαχο έργο 437 ήταν τριετούς διάρκειας, όπως προκύπτει από τα Πρακτικά της ...¹⁵ Συν./21.12.2005/θ.4 του Δ.Σ. του Ε...). Ωστόσο, η καταβολή στο Γ... Κ... του ποσού που αναφέρεται στο .../2013 Φ.Μ.Ε., κρίθηκε από το Κλιμάκιο μη νόμιμη, με την αιτιολογία ότι μη νομίμως αυτός συμμετείχε στη διαδικασία πρόσληψης με τη διττή ιδιότητα του Προϊσταμένου της Γραμματείας του Ειδικού Λογαριασμού (σύνταξη και ανακοίνωση της πρόσκλησης ενδιαφέροντος) και του υποψηφίου για την κάλυψη της θέσης (υποβολή αίτησης συμμετοχής και τελικώς ανάθεση των επίμαχων υπηρεσιών σε αυτόν με υπογραφή της ως άνω σύμβασης), κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 36 του Υπαλληλικού Κώδικα, από τις οποίες συνάγεται η αρχή της αμεροληψίας, την οποία όφειλε ως μόνιμος υπάλληλος ν.π.δ.δ. να τηρεί, ενώ άλλωστε δεν τηρήθηκε εν προκειμένω και η νόμιμη διαδικασία πρόσληψης, κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 4 του ν. 2919/2001 και αυτών του άρθρου εβδόμου παρ. 3 εδ. β' του ν. 1955/1991, λόγω της μη έγκρισης της επίμαχης πρόσληψης, με απόφαση του Δ.Σ. του Εθνικού Κέντρου Έρευνας... Ειδικότερα, εκ της συμμετοχής του ανωτέρω στη διαδικασία πρόσληψης, το Κλιμάκιο έκρινε ότι προέκυψε τυπικός λόγος ακυρότητας της υπ' αυτού συνταχθείσας πρόσκλησης ενδιαφέροντος, επί της οποίας ερείδεται όλη η διαδικασία πρόσληψης, με αποτέλεσμα και η τελευταία να ελέγχεται ως άκυρη, ελλείψει νομίμου ερείσματος, συνεπεία δε της απώλειας νομίμου ερείσματος για την επίμαχη διαδικασία πρόσληψης, κρίθηκε ότι τόσο η καταβολή του ποσού των 85.549,36 ευρώ ως αμοιβής στον Γ... Κ... για τις παρασχεθείσες από αυτόν υπηρεσίες, όσο και η καταβολή ποσού 17.282,68 ευρώ στο Ελληνικό Δημόσιο ως παρακρατηθέντος φόρου εισοδήματος αντιστοιχούντος στην ανωτέρω αμοιβή, έλαβαν χώρα αχρεωστήτως και συνεπώς, συνιστούν έλλειμμα του Ειδικού Λογαριασμού του Εθνικού Κέντρου Έρευνας..., σε βάρος των πιστώσεων του οποίου καταβλήθηκαν τα ανωτέρω ποσά χωρίς νόμιμη αιτία. Το έλλειμμα αυτό, κατά το Κλιμάκιο, κρίθηκε καταλογιστέο: α) στον Γ. Κ..., ως προς το ποσό των 85.549,36 ευρώ, υπό την ιδιότητά του ως αχρεωστήτως λαβόντος αυτό, β) ως προς το συνολικό ποσό των 102.832,04 ευρώ (85.549,36 + 17.282,68 ευρώ) στον Διευθυντή και Πρόεδρο του Δ.Σ. του Εθνικού Κέντρου Έρευνας... Δ... Ν..., υπό την ιδιότητα αυτού ως υπολόγου, γ) ως προς το συνολικό ποσό των 102.832,04 ευρώ (85.549,36 + 17.282,68 ευρώ) και κατά το μέρος της ευθύνης εκάστου, στους λοιπούς επιμέρους υπογράφοντες τα κρίσιμα Χ.Ε., υπαλλήλους της Γ.Ε.Λ., υπό την ιδιότητα αυτών ως υπολόγων, με την αιτιολογία ότι την ιδιότητα και τις ευθύνες του υπολόγου του Ειδικού Λογαριασμού του Εθνικού Κέντρου Έρευνας... φέρει και κάθε πρόσωπο, όταν υπογράφει επιταγές και χρηματικά εντάλματα πληρωμής χρηματικών ποσών σε βάρος των πιστώσεων αυτού, καθόσον οι πράξεις αυτές συνιστούν κατ' εξοχήν άσκηση χρηματικής διαχείρισης των κονδυλίων του Ειδικού Λογαριασμού και δ) ως προς το συνολικό ποσό των 102.832,04 ευρώ (85.549,36 + 17.282,68 ευρώ) και κατά το μέρος της ευθύνης εκάστου, στους υπογράφοντες τις οικείες εντολές πληρωμής που επισυνάπτονται σε καθένα από τα κρίσιμα Χ.Ε. Επιστημονικούς Υπευθύνους του επίμαχου έργου, υπό την ιδιότητα αυτών ως υπολόγων, δοθέντος ότι διά των εντολών τους στον Γραμματέα του Ειδικού Λογαριασμού, δυνάμει των οποίων καταβλήθηκε η

Απόφαση 0743/2019

επίμαχη μισθοδοσία, άσκησαν ομοίως χρηματική διαχείριση των κονδυλίων του Ειδικού Λογαριασμού.

B. Ειδικότερα, κατά την κρίση του Κλιμακίου, για τη μη νόμιμη δαπάνη ποσού 85.549,36 ευρώ (αχρεώστητη αμοιβή Γ... Κ...) κρίθηκαν καταλογιστέοι εις ολόκληρον: α) ο Διευθυντής και Πρόεδρος του Δ.Σ. του Εθνικού Κέντρου Έρευνας... Δ... Ν... μέχρι του ποσού των 85.549,36 ευρώ, β) ο πρώην υπάλληλος του Εθνικού Κέντρου Έρευνας... Γ... Κ... μέχρι του ποσού των 85.549,36 ευρώ, γ) η Προϊσταμένη της Γ.Ε.Λ. Σ... Μ... μέχρι του ποσού των 74.734,23 ευρώ, ως υπογράφουσα τα 1588/2007, 1589/2007, 1590/2007, 1937/2007, 2926/2007, 3357/2007, 1306/2008, 1307/2008, 1327/2008, 1744/2008, 2558/2008, 3038/2008, 3676/2008, 759/2009, 775/2009, 1168/2009, 1359/2009 και 2569/2009 χρηματικά εντάλματα πληρωμής, δ) η υπεύθυνη Τμήματος Συμβάσεων της Γ.Ε.Λ. Μ... Φ... μέχρι του ποσού των 37.353,76 ευρώ, ως υπογράφουσα τα 1588/2007, 1589/2007, 1590/2007, 1937/2007, 2547/2007, 2926/2007, 3357/2007 χρηματικά εντάλματα πληρωμής, ε) ο επιστημονικός υπεύθυνος του επίμαχου έργου και ήδη εκκαλών Γ... Π... μέχρι του ποσού των 30.115,96 ευρώ, ως υπογράφων την εντολή πληρωμής στα 1937/2007, 2547/2007, 2926/2007 και 3357/2007 χρηματικά εντάλματα πληρωμής, στ) ο υπεύθυνος Τμήματος Συμβάσεων της Γ.Ε.Λ. Χ... Κ... μέχρι του ποσού των 45.265,87, ως υπογράφων τα 1306/2008, 1307/2008, 1327/2008, 1744/2008, 2558/2008, 3038/2008, 3676/2008, 759/2009, 775/2009, 1359/2009 και 2569/2009 χρηματικά εντάλματα πληρωμής, ζ) ο επιστημονικός υπεύθυνος του επίμαχου έργου Γ... Π... μέχρι του ποσού των 20.658,57 ευρώ, ως υπογράφων την εντολή πληρωμής στα 3676/2008, 759/2009, 775/2009, 1168/2009, 1359/2009 και 2569/2009 χρηματικά εντάλματα πληρωμής και η) η υπεύθυνη Τμήματος Συμβάσεων της Γ.Ε.Λ. Χ... Χ... μέχρι του ποσού των 2.929,73 ευρώ, ως υπογράφουσα το 1168/2009 χρηματικό ένταλμα πληρωμής. Επιπροσθέτως, για τη μη νόμιμη δαπάνη ποσού 17.282,68 ευρώ (αχρεώστητη απόδοση παρακρατηθέντος φόρου) κρίθηκαν καταλογιστέοι εις ολόκληρον: α) ο Διευθυντής και Πρόεδρος του Δ.Σ. του Εθνικού Κέντρου Έρευνας... Δ... Ν... μέχρι του ποσού των 17.282,68 ευρώ, β) η Προϊσταμένη της Γ.Ε.Λ. Σ... Μ... μέχρι του ποσού των 15.097,81 ευρώ, ως υπογράφουσα τα 1588/2007, 1589/2007, 1590/2007, 1937/2007, 2926/2007, 3357/2007, 1306/2008, 1307/2008, 1327/2008, 1744/2008, 2558/2008, 3038/2008, 3676/2008, 759/2009, 775/2009, 1168/2009, 1359/2009 και 2569/2009 χρηματικά εντάλματα πληρωμής, γ) η υπεύθυνη Τμήματος Συμβάσεων της Γ.Ε.Λ., Μ... Φ... μέχρι του ποσού των 7.546,19 ευρώ, ως υπογράφουσα τα 1588/2007, 1589/2007, 1590/2007, 1937/2007, 2547/2007, 2926/2007, 3357/2007 χρηματικά εντάλματα πληρωμής, δ) ο επιστημονικός υπεύθυνος του επίμαχου έργου και ήδη εκκαλών Γ... Π... μέχρι του ποσού των 6.084,02 ευρώ, ως υπογράφων την εντολή πληρωμής στα 1937/2007, 2547/2007, 2926/2007 και 3357/2007 χρηματικά εντάλματα πληρωμής, ε) ο υπεύθυνος Τμήματος Συμβάσεων της Γ.Ε.Λ. Χ... Κ... μέχρι του ποσού των 9.144,62 ευρώ, ως υπογράφων τα 1306/2008, 1307/2008, 1327/2008, 1744/2008, 2558/2008, 3038/2008, 3676/2008, 759/2009, 775/2009, 1359/2009 και 2569/2009 χρηματικά εντάλματα πληρωμής, στ) ο επιστημονικός υπεύθυνος του επίμαχου έργου Γ... Π... μέχρι του ποσού των 4.173,45 ευρώ, ως υπογράφων την εντολή πληρωμής στα 3676/2008, 759/2009, 775/2009, 1168/2009, 1359/2009 και 2569/2009 χρηματικά εντάλματα πληρωμής και ζ) η υπεύθυνη Τμήματος Συμβάσεων της Γ.Ε.Λ. Χ... Χ... μέχρι του ποσού των 591,87 ευρώ, ως υπογράφουσα το 1168/2009 χρηματικό ένταλμα πληρωμής.

IV. Με τα δεδομένα αυτά και σύμφωνα με όσα προεκτέθηκαν, το Τμήμα άγεται στην κρίση ότι εφόσον ο εκκαλών υπέγραψε την εντολή πληρωμής στα 1937/2007, 2547/2007, 2926/2007 και 3357/2007 χρηματικά εντάλματα πληρωμής, με την ιδιότητα του επιστημονικού υπεύθυνου του προαναφερόμενου έργου κατά το αντίστοιχο χρονικό

Απόφαση 0743/2019

διάστημα και άρα έχων ιδιότητα υπολόγου, νομίμως καταρχάς καταλογίζεται με το συνολικό ποσό των 36.199,98 ευρώ (30.115,96 + 6.084,02), εις ολόκληρο, κατά τα ειδικότερα ανωτέρω αναφερόμενα, καθόσον, κατόπιν δικής του εντολής, διενεργήθηκαν από τους υπαλλήλους της Γραμματείας της Γ.Ε.Λ. ανοίξεις πληρωμές, δηλαδή πληρωμές που αφορούν σε καταβολή αχρεώστητων αμοιβών καθώς και αχρεώστητης απόδοσης παρακρατηθέντων φόρων, αφού μη νομίμως συνήφθη η προαναφερόμενη σύμβαση, σε εκτέλεση της οποίας παρασχέθηκαν οι επίμαχες υπηρεσίες, για την πληρωμή των οποίων εκδόθηκαν τα προαναφερόμενα χρηματικά εντάλματα και τούτο προεχόντως διότι, σύμφωνα με όσα προεκτέθηκαν (σκ. Π Ε και Ζ), δεν είχε προηγηθεί η έκδοση της απαιτούμενης -για την επίμαχη ανάθεση στο Γ... Κ...- εγκριτικής απόφασης του διοικητικού συμβουλίου του Εθνικού Κέντρου Έρευνας...«...», ενώ περαιτέρω η οικεία σύμβαση συνήφθη και κατά παράβαση της αρχής της αμεροληψίας, η οποία πρέπει να διέπει τη δράση των διοικητικών οργάνων, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, δοθέντος ότι ο Γ... Κ... αναμείχθηκε στο προπαρασκευαστικό στάδιο της εν λόγω διαδικασίας επιλογής, προβαίνοντας, υπό την ιδιότητά του ως Προϊστάμενου της Γραμματείας Ειδικού Λογαριασμού, στη σύνταξη της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, με την οποία, το πρώτον καθορίστηκαν τα απαιτούμενα προσόντα και οι όροι συμμετοχής των υποψηφίων και ακολούθως, υπέβαλε στο πλαίσιο αυτής υποψηφιότητα, η οποία έγινε εν τέλει δεκτή.

V. Ήδη, με την κρινόμενη έφεση, ο εκκαλόν ζητεί την ακύρωση της προσβαλλόμενης πράξης, προβάλλοντας: α) Ότι οι δαπάνες για τις αμοιβές του Γ... Κ... προέρχονταν από το έργο ... (...), το οποίο χρηματοδοτείται αποκλειστικά από ιδιώτες, σε αντάλλαγμα των υπηρεσιών διακίνησης ..., χωρίς επιβάρυνση των πιστώσεων του κρατικού προϋπολογισμού, ούτε του προϋπολογισμού του Εθνικού Κέντρου Έρευνας ... ή του ΕΛΚΕ. Ο ισχυρισμός αυτός είναι απορριπτέος ως αβάσιμος, διότι εν προκειμένω επιβαρύνθηκαν πιστώσεις του ΕΛΚΕ του Εθνικού Κέντρου Έρευνας ..., η χρηματική διαχείριση του οποίου, όπως έγινε δεκτό (σκ. Π Γ), παρά τη διαχειριστική του αυτοτέλεια, συνιστά χρηματική διαχείριση νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου (βλ. σχετ. .../6.6.2012 έγγραφο του Διευθυντή και Προέδρου του Εθνικού Κέντρου Έρευνας ..., όπου βεβαιώνεται ότι οι δαπάνες βάρυναν τις πιστώσεις του Ειδικού Λογαριασμού). β) Ότι εσφαλμένα κρίθηκε ότι πάσχει η επίμαχη σύμβαση λόγω παραβίασης της αρχής της αμεροληψίας, καθώς ο Γ... Κ... δεν συμμετείχε σε κανένα στάδιο της διαδικασίας πρόσληψης με διττή ιδιότητα, αφού την οικεία πρόσκληση ενδιαφέροντος συνέταξε ο επιστημονικά υπεύθυνος Δ... Ν..., οι υποψηφιότητες υπεβλήθησαν μετά τη σύνταξη και δημοσίευση της πρόσκλησης ενδιαφέροντος, η δε αξιολόγηση των υποψηφίων έγινε από την ορισθείσα Επιτροπή, στην οποία ο Γ... Κ... δεν συμμετείχε, η επιλογή έγινε από τον επιστημονικά υπεύθυνο του έργου ατομικά, η σύμβαση υπεγράφη από τον Γ... Κ... για τον εαυτό του και όχι με την ιδιότητα του Προϊσταμένου της Γ.Ε.Λ. ή του εκπροσώπου του Εθνικού Κέντρου Έρευνας Ο συγκεκριμένος ισχυρισμός, σύμφωνα με όσα εκτέθηκαν (σκ. Π Ζ), είναι αβάσιμος και απορριπτέος, διότι ο Γ... Κ... αναμείχθηκε υπό την ιδιότητά του ως Προϊστάμενου της Γραμματείας Ειδικού Λογαριασμού, στο προπαρασκευαστικό στάδιο της εν λόγω διαδικασίας επιλογής, προβαίνοντας στη σύνταξη της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος και υπογράφοντας την εν λόγω πρόσκληση, με την οποία το πρώτον καθορίστηκαν τα απαιτούμενα προσόντα και οι όροι συμμετοχής των υποψηφίων και ακολούθως, υπέβαλε στο πλαίσιο αυτής υποψηφιότητα, η οποία έγινε εν τέλει δεκτή και τούτο ανεξαρτήτως του ότι σε κάθε περίπτωση, η επίμαχη ανάθεση πάσχει, σύμφωνα με όσα προεκτέθηκαν και λόγω της μη τήρησης εν προκειμένω της νόμιμης διαδικασίας πρόσληψης, δεδομένης της μη έγκρισης αυτής με απόφαση του Δ.Σ. του Εθνικού Κέντρου Έρευνας ..., κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 4 του ν. 2919/2001

Απόφαση 0743/2019

και αυτών του άρθρου εβδόμου παρ. 3 εδ. β' του ν. 1955/1991. γ) Ότι δεν βαρύνεται με υπαιτιότητα διότι καταβάλλοντας την επιμέλεια του μέσου συνετού και ευσυνείδητου ανθρώπου, είχε τη δικαιολογημένη πεποίθηση ότι η επίμαχη σύμβαση ήταν έγκυρη, είχε συναφθεί νομίμως και αρμοδίως με βάση το ειδικό θεσμικό πλαίσιο που διέπει τους Ειδικούς Λογαριασμούς και ειδικότερα την προαναφερόμενη ... κοινή υπουργική απόφαση, περαιτέρω δε ο ίδιος ανέλαβε τα καθήκοντά του ως επιστημονικός υπεύθυνος από 9.5.2007 έως 30.11.2007 (ήτοι αφού είχε συναφθεί η επίμαχη σύμβαση και είχε αρχίσει να υλοποιείται), δεν είχε την αρμοδιότητα και τις γνώσεις να την διερευνήσει, ενώ η νομιμότητά της αμφισβητήθηκε κατόπιν καταγγελιών μεταγενέστερα, το πρώτον το έτος 2008. Περαιτέρω, ισχυρίζεται ότι σε κάθε περίπτωση, βάσει των άρθρων 9 και 11 της επίμαχης σύμβασης, που ορίζουν ότι «Τυχούσα διακοπή της λειτουργίας του Κ... για λόγους ανωτέρας βίας θα επιφέρει αυτόματα τη διακοπή της παρούσας σύμβασης» και «Ο εκάστοτε επιστημονικός υπεύθυνος του προγράμματος αναλαμβάνει την ακριβή τήρηση των όρων της σύμβασης αυτής», δεν είχε το δικαίωμα να καταγγείλει μονομερώς τη σύμβαση, ενώ τυχόν καταγγελία αυτής θα δημιουργούσε προβλήματα στη λειτουργία του έργου παροχής υπηρεσιών και θα ήγειρε αξιώσεις αποζημίωσης του Γ... Κ..., με συνέπεια σημαντική οικονομική ζημία στο Κέντρο. Ο ισχυρισμός αυτός δεν δύναται να επιφέρει την απαλλαγή του εκκαλούντος, δοθέντος ότι όπως έγινε δεκτό ανωτέρω (σκ. ΙΙΓ), ως επιστημονικός υπεύθυνος του έργου, φέρει την ιδιότητα και τις ευθύνες υπολόγου του ΕΛΚΕ, ευθυνόμενος για την αποκατάσταση του ελλείμματος που προκλήθηκε από την, κατόπιν εντολής του, εκταμίευση των ως άνω ποσών, για τη διενέργεια πληρωμής σε εκτέλεση μη νομίμως συναφθείσας σύμβασης. Λαμβανομένης δε υπόψη της ιδιότητας του εκκαλούντος ως επιστημονικού υπεύθυνου του επίμαχου έργου, δηλαδή του κατεξοχήν οργάνου οικονομικής διαχείρισης αυτού, αφού κατόπιν εντολής του διενεργούνταν οι οικείες πληρωμές, ο εκκαλών όφειλε και μπορούσε, με βάση τις ικανότητες και την εμπειρία του μέσου συνετού υπαλλήλου, με την ανωτέρω ιδιότητα, να προβεί σε περαιτέρω διερεύνηση της νομιμότητας της σύναψης της επίμαχης σύμβασης και συνακόλουθα της καταβολής των οικείων πληρωμών, ενώ άλλωστε δεν προβάλλει ούτε αποδεικνύει ότι προέβη σε οποιαδήποτε εν γένει ενέργεια αναφορικά με τον έλεγχο της νομιμότητας της σύμβασης και την αποτροπή της διενέργειας ανοίκειων πληρωμών. Το Δικαστήριο πάντως, συνεκτιμώντας τις ανωτέρω περιστάσεις, κρίνει ότι η υπαιτιότητα που τον βαρύνει, δεν υπερβαίνει το βαθμό της ελαφράς αμέλειας. δ) Ότι ο συγκεκριμένος καταλογισμός έχει χαρακτήρα κυρωτικό και όχι αποκαταστατικό, είναι δε ακυρωτέος ως αντικείμενος στην αρχή της αναλογικότητας, καθόσον δεν τελεί σε εύλογη σχέση με τη διαχειριστική συμπεριφορά του εκκαλούντος και την ανυπαρξία πραγματικής ζημίας, ως εκ της τυπικότητας της επίμαχης παράβασης και της παροχής υπηρεσιών από τον Γ... Κ...σε αντάλλαγμα για τις καταβληθείσες σε αυτόν αμοιβές και ότι κατ' εφαρμογή του άρθρου 36 του ν. 3848/2010, πρέπει να μειωθεί το σε βάρος του εκκαλούντος καταλογισθέν ποσό στο 1/10.

VI. Με τα δεδομένα αυτά, το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογή της ως άνω διάταξης του άρθρου 36 του ν. 3848/2010, συνεκτιμώντας το βαθμό υπαιτιότητας του εκκαλούντος (ελαφρά αμέλεια), την οικογενειακή του κατάσταση, την οικονομική του κατάσταση, όπως από γεγονός γνωστό στο Δικαστήριο προκύπτει (275/2016 απόφαση του Τμήματος τούτου), σύμφωνα με την οποία το ετήσιο φορολογητέο εισόδημά του ανέρχονταν στο ποσό των 46.615,42 ευρώ και της συζύγου του στο ποσό των 20.773,66 ευρώ (κατά το εκκαθαριστικό σημείωμα φόρου εισοδήματος οικονομικού έτους 2014), το μηνιαίο καθαρό ποσό των αποδοχών του στο ποσό των 1.955,91 ευρώ, (σύμφωνα με το εκκαθαριστικό μισθοδοσίας του, μηνός Ιουλίου 2015), τη βαρύτητα της δημοσιονομικής παράβασης, τις συνθήκες τέλεσής της (βαθμό απόκλισης από τη

Απόφαση 0743/2019

δημοσιολογιστική νομιμότητα, τυπικότητα της επίμαχης παράβασης) και το επελθόν από αυτήν αποτέλεσμα, κρίνει ότι συντρέχει περίπτωση μείωσης του ποσού του καταλογισμού στα 2/10 αυτού, ήτοι στο ποσό των 6.023,19 ευρώ, λόγω της αχρεώστητης καταβολής αμοιβής στο Γ... Κ...και στο ποσό των 1.216,80 ευρώ λόγω της αχρεώστητης απόδοσης παρακρατηθέντος φόρου, παρελκούςης ως εκ της εφαρμογής της ως άνω διάταξης, της εξέτασης της αρχής της αναλογικότητας (Ολ. ΕΣ.1808/2014).

VII. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, η κρινόμενη έφεση πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή, να μεταρρυθμιστεί η προσβαλλομένη πράξη, να περιορισθεί το καταλογισθέν σε βάρος του εκκαλούντος ποσό σε 6.023,19 ευρώ και σε 1.216,80 ευρώ, σύμφωνα με όσα ανωτέρω αναφέρονται, εις ολόκληρον μέχρι των ποσών αυτών, με τα πρόσωπα που με την προσβαλλόμενη πράξη έχουν συγκαταλογιστεί με τον εκκαλούντα, όπως ειδικότερα ανωτέρω αναφέρονται (σκ. III Β) και να διαταχθεί η απόδοση στον εκκαλούντα του κατατεθέντος παραβόλου (άρθρο 73 του ν. 4129/2013).

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται εν μέρει την έφεση του Γ... Π...

Μεταρρυθμίζει, ως προς τον εκκαλούντα, την .../2014 πράξη του Β' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Περιορίζει το καταλογισθέν σε βάρος του εκκαλούντος ποσό στα 2/10 αυτού, ήτοι στο ποσό των 6.023,19 ευρώ και 1.216,80 ευρώ, εις ολόκληρον μέχρι των ποσών αυτών, με τα πρόσωπα που με την προσβαλλόμενη πράξη έχουν συγκαταλογιστεί με αυτόν, κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

Διατάσσει την απόδοση στον εκκαλούντα του κατατεθέντος παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στην Αθήνα, στις 16 Φεβρουαρίου 2018.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΑΥΡΟΥΔΗ

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ ΠΑΡΕΔΡΟΣ
ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΚΕΝΤΡΟΥ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΟΛΥΜΠΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριο του Δικαστηρίου στις 14 Μαΐου 2019.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΑΥΡΟΥΔΗ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΟΛΥΜΠΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΚΟΠΟΥΛΟΥ